

**การประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต
(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2551)
วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ
The Evaluation of Bachelor of Nursing Science Program
(Revised Curriculum B.E. 2551),
Royal Thai Navy College of Nursing**

.....
นาวาโทหญิง ดร.พว.วัชรพร เชยสุวรรณ* นาวาโทหญิง พว.คณาลักษณ์ ดลเสมอ*
นาวาโทหญิง พว.นุสรา ชวัญโสวรรณ* นาวาโทหญิง พว.สมใจ ศุภนาม*
นาวาโทหญิง พว.ชวัญตา พลับทอง* เรือโทหญิง พว.วนาลักษณ์ พันธุ์งาม*
CDR Vacharaporn Choeisuwan, R.N., Ph.D.,* CDR Kanaluk Dolsamer, R.N., M.N.S.,*
CDR Nusara Kwansawaitham, R.N., M.N.S.,* CDR Somjai Supanam, R.N., M.Ed.,*
CDR Kwanta Phabthong, R.N., M.N.S.,* LT JG Wanalak Panngamm, R.N., B.N.S.*
.....

=====
บทคัดย่อ
=====

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2551) วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 224 คน ประกอบด้วย 1) ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน 2) อาจารย์พยาบาล จำนวน 24 คน 3) นักเรียนพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 4 จำนวน 59 คน 4) บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2557 จำนวน 67 คน และ 5) ผู้ใช้บัณฑิตของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2557 จำนวน 69 คน รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามโดยประเมินตามแบบจำลองซิปป์ จำนวน 4 ชุด ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือด้วยการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ตรวจสอบความเที่ยงด้วยการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค มีค่าอยู่ระหว่าง 0.91 – 0.98 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) การประเมินบริบทโดยรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความสอดคล้องกับเอกลักษณ์ในวิชาชีพการพยาบาล สอดคล้องกับเอกลักษณ์ของสถาบันและอัตลักษณ์ของบัณฑิต และมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก 2) การประเมินปัจจัยเบื้องต้น พบว่า ความพร้อมและความเหมาะสมของอาจารย์และนักเรียนพยาบาลมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนการสอน ทั้งด้านความเพียงพอ คุณภาพ และความสะดวกอยู่ในระดับมากเช่นกัน 3) การประเมินกระบวนการ พบว่า ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการบริหารและบริการหลักสูตร มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และ 4) การประเมินผลผลิต พบว่า โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

* อาจารย์ วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ ศูนย์วิทยาการ กรมแพทย์ทหารเรือ

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านคุณลักษณะทางทหาร รองลงมา ได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี

คำสำคัญ : การประเมิน หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต แบบจำลองชิปปี้

Abstract

The purpose of the study was to evaluate the Bachelor of Nursing Science Program (Revised curriculum B.E. 2551), Royal Thai Navy College of Nursing (RTNCN). The sample were 224 persons, consisted of 5 educational experts, 24 nurse instructors, 59 fourth year nursing students, 67 bachelor graduates in academic year 2014 and 69 graduates' employers. Data were collected using the 4 sets of questionnaires based on CIPP (Context, Input, Process, and Product) model which were tested in terms of content validity by five experts, and reliability by computing Cronbach's Alpha Coefficient ($\alpha = 0.91 - 0.98$). Data were analyzed by using descriptive statistics and content analysis. The research findings were as follows: 1) The "context evaluation" showed that the overall context of curriculum was rated as highly appropriate, and revealed that the curriculum objectives, nursing uniqueness, RTNCN uniqueness, and bachelor graduates identity were rated as consistency and highly appropriate. 2) The "input evaluation" showed that the readiness and suitability of the nurse instructors, nursing students were appropriate at a high level, and also the educational resources were rated highly appropriate in terms of sufficiency, quality and easy to access. 3) The "process evaluation" showed that the measurement and evaluation, the instructional activities, and also the curriculum administration and services were rated at the high level of appropriation. 4) The overall product was appropriate at a high level and revealed that the highest score was military characteristics aspect, and followed by moral and ethics aspect. On the other hand, numerical analysis, communication, and information technology skill was rated at the lowest score.

Keywords : evaluation, bachelor of nursing science program, CIPP model

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่สำคัญประการหนึ่ง คือ การพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษาให้มีมาตรฐาน และคุณภาพการศึกษาสูงขึ้น สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษาของคณะกรรมการ การอุดมศึกษา เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ รวมทั้งเกณฑ์มาตรฐาน อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และกำหนดตัวบ่งชี้ด้านมาตรฐานและคุณภาพการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา ระดับอุดมศึกษา¹ ซึ่งเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2558 กำหนดให้ทุกหลักสูตรพัฒนา หลักสูตรให้ทันสมัย โดยมีการประเมินและรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรทุกปีการศึกษา เพื่อนำ ข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรเป็นระยะๆ อย่างน้อยตามรอบระยะเวลาของหลักสูตร หรือทุกรอบ 5 ปี และสภาการพยาบาล² ได้ออกข้อบังคับสภาการพยาบาลว่าด้วยการให้ความเห็นชอบหลักสูตรการศึกษา วิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ระดับวิชาชีพ พ.ศ. 2554 หมวด 1 หลักสูตร ข้อ 7 หลักสูตรต้องมี ปรัชญาและวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน และต้องมีรายละเอียดครบตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาพยาบาลศาสตร์ พ.ศ. 2552 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ต้องสอดคล้องกับ แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ แผนพัฒนาสุขภาพแห่งชาติ แผนพัฒนาการพยาบาลและ การผดุงครรภ์แห่งชาติ และภารกิจหลักของสถาบันการศึกษา ทั้งนี้หลักสูตรต้องมีจำนวนหน่วยกิต รวมเนื้อหา หรือสาระวิชาตามที่กำหนดในหมวดนี้ ข้อ 8 หลักสูตรต้องมีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 140 หน่วยกิต และไม่เกิน 150 หน่วยกิต

การประเมินหลักสูตรมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพของหลักสูตร เพราะการประเมิน หลักสูตรเป็นการพิจารณาตัดสินคุณค่าหรือคุณภาพของหลักสูตรที่ได้รับการออกแบบพัฒนาขึ้น และค้นหา ข้อบกพร่องของหลักสูตรว่ามีส่วนใดที่จะต้องปรับปรุงแก้ไข ข้อมูลที่ได้จากการประเมินหลักสูตรนี้ จะเป็น ประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนา ปรับปรุงหลักสูตรให้มีคุณภาพสูงขึ้น การประเมินหลักสูตรมีหลายรูปแบบ รวมทั้งระยะเวลาในการประเมินหลักสูตร สามารถดำเนินการได้ใน 4 ระยะ ได้แก่ 1) การประเมินหลักสูตร ก่อนนำหลักสูตรไปใช้ 2) การประเมินระหว่างดำเนินการใช้หลักสูตร เพื่อให้รู้คำตอบต่างๆ เกี่ยวกับการ ดำเนินการใช้หลักสูตรว่ามีผลเป็นไปในลักษณะใด 3) การประเมินหลังการใช้หลักสูตร เพื่อให้รู้คำตอบต่างๆ เกี่ยวกับหลักสูตรทั้งหมดในภาพรวมว่าผลการใช้หลักสูตรเป็นอย่างไร การประเมินหลังการใช้หลักสูตร อาจแยกทำได้เป็น 2 ระยะ โดยอาจทำหลังจากการดำเนินงานหลักสูตรเสร็จสิ้นทันที หรือทั้งช่วงการ ประเมินออกไประยะหนึ่ง และ 4) การประเมินหลักสูตรทั้งระบบ เป็นการประเมินองค์ประกอบของ หลักสูตรทั้งหมดทั้งระบบ ในด้านสภาวะแวดล้อม ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต³

วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ เป็นสถาบันการศึกษาพยาบาลระดับปริญญาตรี (4 ปี) และเป็น สถาบันสมทบของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ปัจจุบันเปิดใช้ 2 หลักสูตร คือ หลักสูตร พยาบาลศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2555) และหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (หลักสูตร ปรับปรุง พ.ศ. 2551) ซึ่งหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2551) ได้เริ่มใช้มา ตั้งแต่ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2551 จนถึงปัจจุบัน โดยครบตามรอบระยะเวลาของหลักสูตร 5 ปี

และยังไม่ได้รับการประเมินอย่างเป็นระบบ ซึ่งตามแนวทางการพัฒนาหลักสูตรภายหลังที่ใช้หลักสูตรไปแล้ว จำเป็นต้องมีการติดตามและประเมินผลเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางพัฒนาปรับปรุงระบบของหลักสูตรให้เหมาะสม ทันสมัย สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มาตรฐานวิชาชีพ ปัญหาสุขภาพที่เปลี่ยนแปลงไป และเพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุงหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561) รูปแบบของการประเมินหลักสูตรที่นำมาใช้ครั้งนี้ คือ รูปแบบการประเมินแบบชิปปี้โมเดล (CIPP Model)⁴ ทั้งนี้การประเมินหลักสูตรเป็นส่วนหนึ่งของการประกันคุณภาพการศึกษาของวิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ และข้อมูลที่ได้จากการประเมินครั้งนี้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2551) ของวิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ ด้านบริบทของหลักสูตร ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และผลผลิต

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

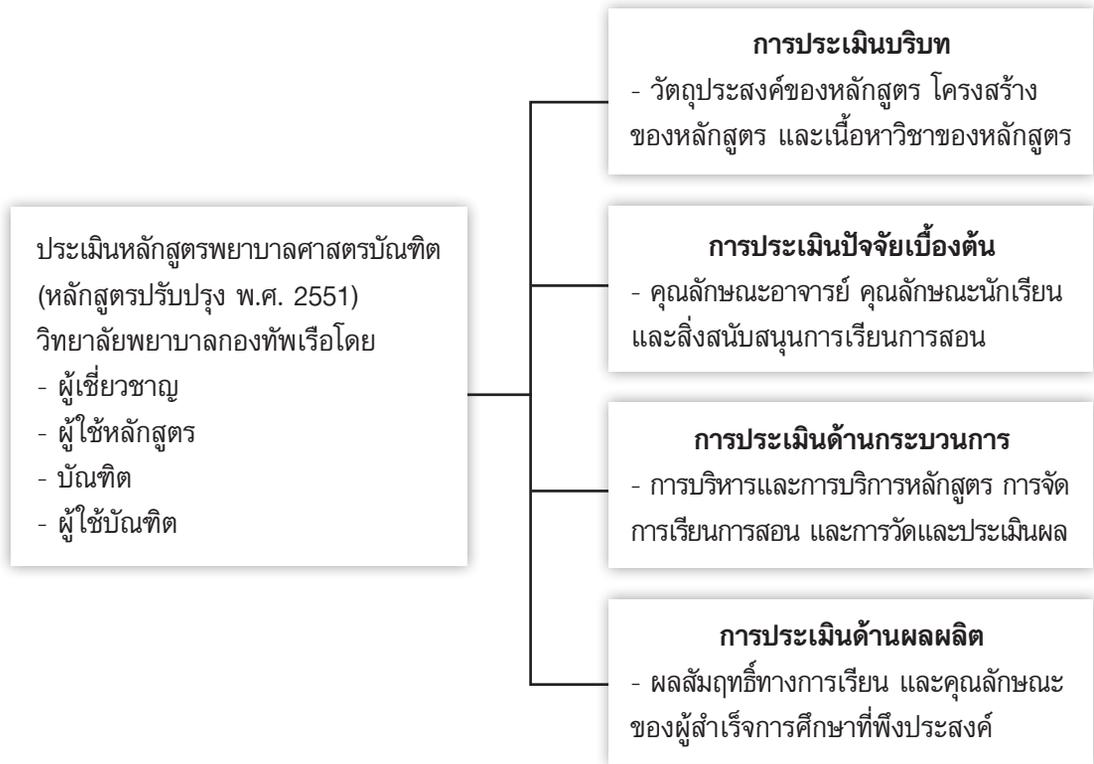
1. การประเมินหลักสูตร หมายถึง กระบวนการศึกษารวบรวมข้อมูลสารสนเทศ เพื่อใช้พิจารณาตัดสินคุณค่าการบรรลุเป้าหมายของหลักสูตร และนำมาใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจสำหรับการปรับปรุงหลักสูตร ในการวิจัยนี้ใช้รูปแบบการประเมินในรูปแบบชิปปี้ ประกอบด้วย การประเมิน 4 ด้าน คือ **1) การประเมินบริบท** หมายถึง การประเมินสภาพแวดล้อมภายนอก ได้แก่ ความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ของหลักสูตรกับแผนการศึกษาแห่งชาติ ความต้องการด้านสุขภาพของประชาชน และการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา และการประเมินสภาพแวดล้อมภายใน เป็นการประเมินองค์ประกอบของหลักสูตร ได้แก่ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร และเนื้อหาสาระของหลักสูตร **2) การประเมินปัจจัยเบื้องต้น** หมายถึง การประเมินความเหมาะสมของอาจารย์และนักศึกษา และสิ่งสนับสนุนการเรียนการสอน **3) การประเมินกระบวนการ** หมายถึง การประเมินความเหมาะสมสอดคล้องของกระบวนการปฏิบัติงาน ได้แก่ การบริหารและบริการหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการวัดและการประเมินผลการเรียนการสอน และ **4) การประเมินผลผลิต** หมายถึง การประเมินด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

2. คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาที่พึงประสงค์ หมายถึง ความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของหลักสูตร อัตลักษณ์ และเอกลักษณ์ของวิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ และมาตรฐานวิชาชีพระดับอุดมศึกษา 7 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ความรู้และเอกลักษณ์ ทักษะทางปัญญา ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และ การใช้เทคโนโลยี ทักษะการปฏิบัติเชิงวิชาชีพ และคุณลักษณะทางทหาร

กรอบแนวคิดการวิจัย

การประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2551) วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือครั้งนี้ เป็นการประเมินภายหลังจากได้นำหลักสูตรไปใช้ครบตามระยะเวลาที่กำหนด โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบชิปปี้โมเดล (CIPP Model)⁴ ดังแผนภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย 1) ผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษา จำนวน 5 คน 2) ผู้ใช้หลักสูตร ได้แก่ อาจารย์พยาบาล ในปีการศึกษา 2558 จำนวน 30 คน 3) นักเรียนพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 59 คน 4) บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2557 จำนวน 80 คน และ 5) ผู้ใช้บัณฑิตของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2557 จำนวน 80 คน การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการศึกษากลุ่มตัวอย่างจากประชากรทั้งหมด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และบางส่วนพัฒนาจากงานวิจัยของ ฉันทนา ปล้องเจริญ⁵ และ อุทัยวรรณ พงษ์บริบูรณ์⁶ ซึ่งเป็นแบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ และคำถามปลายเปิด มีทั้งหมด 4 ฉบับ โดยแต่ละฉบับประกอบด้วย 5 ตอน คือ 1) ข้อมูลเกี่ยวกับสถานะภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม 2) ความคิดเห็นที่มีต่อหลักสูตรด้านบริบท จำนวน 36 ข้อ 3) ด้านปัจจัยเบื้องต้น ส่วนที่ 1 ความพร้อมและความเหมาะสมของอาจารย์และนักเรียนพยาบาล จำนวน 33 ข้อ ส่วนที่ 2 สิ่งสนับสนุนการเรียนการสอน จำนวน 35 ข้อ 4) ด้านกระบวนการ มีจำนวน 44 ข้อ และ 5) ด้านผลผลิต จำนวน 44 ข้อ ลักษณะการตอบเป็นแบบมาตรฐานค่า 5 ระดับ (1-5) โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยความคิดเห็น ดังนี้ 1.00-1.50 หมายถึง มีความเหมาะสม/เห็นด้วยอยู่ในระดับน้อยที่สุด 1.51-2.50 หมายถึง มีความเหมาะสม/เห็นด้วยอยู่ในระดับน้อย 2.51-3.50 หมายถึง มีความเหมาะสม/เห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง 3.51-4.50 หมายถึง มีความเหมาะสม/เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก และ 4.51-5.00 หมายถึง มีความเหมาะสม/เห็นด้วยอยู่ในระดับมากที่สุด

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามทั้ง 4 ฉบับ เสนอผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการวัดประเมินผล จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและภาษา (Content Validity) และนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item Objective Congruence : IOC) โดยผลการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.60 - 1.00

2. นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้ใช้หลักสูตร และบัณฑิตที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง รวมจำนวน 30 คน เพื่อหาความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ดังนี้ ด้านบริบท เท่ากับ 0.91 ด้านปัจจัยเบื้องต้น ส่วนที่ 1 อาจารย์และนักเรียนพยาบาล เท่ากับ 0.91 ส่วนที่ 2 สิ่งสนับสนุนการเรียนการสอน เท่ากับ 0.98 ด้านกระบวนการ เท่ากับ 0.96 และด้านผลผลิต เท่ากับ 0.95

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยเสนอโครงการวิจัย เพื่อขอรับการพิจารณาและรับรองโครงการวิจัยจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย กรมแพทย์ทหารเรือ และผ่านการรับรองรหัส RP010/59 จากนั้นจึงทำหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลถึงผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ หน่วยงานของบัณฑิตและผู้ใช้บัณฑิต และประสานกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ในการดำเนินการวิจัย โดยแนบเอกสารชี้แจงข้อมูลแก่ผู้เข้าร่วมการวิจัย และหนังสือแสดงเจตนายินยอมเข้าร่วมวิจัยไปพร้อมกันด้วย

2. แบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน มีจำนวน 224 ชุด ประกอบด้วย 1) ผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษา จำนวน 5 คน ได้รับกลับคืน คิดเป็นร้อยละ 100.00 2) ผู้ใช้หลักสูตร จำนวน 30 คน ได้รับกลับคืน คิดเป็นร้อยละ 80.00 3) นักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 4 จำนวน 59 คน ได้รับกลับคืน คิดเป็นร้อยละ 100.00 4) บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา จำนวน 80 คน ได้รับกลับคืน คิดเป็นร้อยละ 83.75 และ 5) ผู้ใช้บัณฑิต จำนวน 80 คน ได้รับกลับคืน คิดเป็นร้อยละ 86.25

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล และข้อมูลพื้นฐานของตัวแปรที่ศึกษาด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ข้อมูลในส่วนคำถามปลายเปิดด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

1) ผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษามีอายุเฉลี่ย 57.40 ปี (SD = 8.59) มีประสบการณ์การทำงาน ด้านการศึกษาโดยเฉลี่ย 29 ปี (SD = 9.86) และร้อยละ 60.00 มีวุฒิการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาเอก
2) ผู้ใช้หลักสูตร ได้แก่ อาจารย์พยาบาล มีอายุเฉลี่ย 45.90 ปี (SD = 3.92) มีประสบการณ์การทำงาน ด้านการศึกษา โดยเฉลี่ย 18.43 ปี (SD = 6.87) ร้อยละ 65.22 มีวุฒิการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาโท และร้อยละ 34.78 มีวุฒิการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาเอก
3) นักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 4 มีอายุเฉลี่ย 22.02 ปี (SD = 0.58) เกรตเฉลี่ยสะสมโดยเฉลี่ยเท่ากับ 3.09 (SD = 0.23)
4) บัณฑิต มีอายุเฉลี่ย 23.41 ปี (SD = 0.89) ร้อยละ 40.30 ปฏิบัติงานอยู่ที่โรงพยาบาลสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ ร้อยละ 32.84 ปฏิบัติงาน อยู่ที่โรงพยาบาลสมเด็จพระปิ่นเกล้า และร้อยละ 26.86 ปฏิบัติงานอยู่ที่โรงพยาบาลศิริราช และ
5) ผู้ใช้บัณฑิต เป็นหัวหน้าหอผู้ป่วยมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 63.77 รองลงมาเป็นรองหัวหน้าหอผู้ป่วย คิดเป็น ร้อยละ 26.09 สถานที่ปฏิบัติงานปัจจุบันของผู้ใช้บัณฑิตเป็นโรงพยาบาลสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 39.13 รองลงมาเป็นโรงพยาบาลสมเด็จพระปิ่นเกล้า และโรงพยาบาลศิริราช คิดเป็นร้อยละ 34.78 และ 26.09 ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นที่มีต่อหลักสูตรด้านบริบท

กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อหลักสูตรด้านบริบทโดยรวมว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$, SD = 0.39) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ วัตถุประสงค์ของ หลักสูตร ($\bar{X} = 4.21$, SD = 0.44) รองลงมา ได้แก่ เนื้อหาวิชาของหลักสูตร/คำอธิบายรายวิชา ($\bar{X} = 4.01$, SD = 0.47) และโครงสร้างหลักสูตร ($\bar{X} = 3.96$, SD = 0.44) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่ ค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ ข้อ 11. สอดคล้องกับเอกลักษณ์ในวิชาชีพพยาบาล ($\bar{X} = 4.49$, SD = 0.57) รองลงมา ได้แก่ ข้อ 12. สอดคล้องกับเอกลักษณ์ของสถาบัน ($\bar{X} = 4.39$, SD = 0.66) ข้อที่มีค่าเฉลี่ย น้อยที่สุด ได้แก่ ข้อ 32. เนื้อหาวิชาเหมาะสมกับเวลาเรียน ($\bar{X} = 3.75$, SD = 0.79) ดังตารางที่ 1

กลุ่มตัวอย่างให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อหลักสูตรด้านบริบท โดยเฉพาะในเรื่องโครงสร้างหลักสูตร ที่ต้องพิจารณาหน่วยกิตของภาษาอังกฤษ และวิชาเลือกเสรี รวมทั้งเนื้อหาวิชาในบางวิชามีจำนวนมาก และ ซ้ำซ้อนกัน ดังนี้

“เนื้อหาวิชามาก เวลาในการเรียนไม่เพียงพอต่อเนื้อหาวิชาที่เรียน”

“เนื้อหาวิชาในหลักสูตรมีความเหมาะสมดี แต่อาจต้องปรับปรุงเนื้อหาที่สอนจริงในบางรายวิชา มีรายละเอียดมาก ทำให้สอนไม่ทัน ต้องเร่งสอนบางวิชา ทำให้เนื้อหาเมื่อเทียบกับหน่วยกิต และเวลา ที่ใช้ในการสอน”

“ควรมีวิชาเลือกเสรี ให้เลือกหลากหลายมากกว่านี้”

“ควรมีวิชามารยาทหรือการวางตัวในการเข้าสังคม เช่น สอนแต่งหน้า แต่งกาย การออกงานต่างๆ อาจจะเป็นการนำวิดีโอมาให้ศึกษา สร้างแรงบันดาลใจ ควบคู่กับการจัดดอกไม้ ทำให้ทำงานเป็น วางตัวถูก ในการออกงาน หรือวิชาเลือกเกี่ยวกับการออกกำลังกาย เข้าฟิตเนส คอร์สลดน้ำหนัก โยคะ หรือสร้างสมาธิ”

“ควรเพิ่มหน่วยกิต วิชาภาษาอังกฤษและจัดให้มีการเรียนในทุกชั้นปี โดยเน้นภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสารและภาษาอังกฤษสำหรับพยาบาล เช่น การประเมินผู้ป่วย การทำหัตถการต่างๆ”

“ควรพิจารณาหมวดวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์และหมวดวิชาวิทยาศาสตร์ที่สอดคล้องกับการพยาบาล เนื่องจากต้องพิจารณาสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป เช่น AEC และการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21”

“ควรให้มีการเลือกเรียนเกี่ยวกับภาษามากขึ้น เพื่อรองรับผู้รับบริการชาวต่างชาติ”

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างโดยภาพรวมที่มีต่อหลักสูตรด้านบริบท

รายการ	\bar{X}	SD	แปลผล
วัตถุประสงค์ของหลักสูตร	4.21	0.44	มาก
1. ความชัดเจน อ่านเข้าใจง่าย	4.00	0.59	มาก
2. สอดคล้องกับปรัชญาสถาบัน	4.08	0.64	มาก
3. สอดคล้องกับสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมปัจจุบัน	3.83	0.68	มาก
4. สอดคล้องกับหลักการจัดการศึกษาตาม พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542	4.19	0.61	มาก
5. สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ ฉบับที่ 10	4.15	0.62	มาก
6. สอดคล้องกับแผนพัฒนาสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ 10	4.14	0.64	มาก
7. สอดคล้องแผนพัฒนาการพยาบาล และการผดุงครรภ์แห่งชาติ ฉบับที่ 2	4.24	0.53	มาก
8. สอดคล้องกับคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ระดับอุดมศึกษา	4.27	0.60	มาก
9. สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	4.29	0.68	มาก
10. ครอบคลุมด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย	4.27	0.63	มาก
11. สอดคล้องกับเอกลักษณ์ในวิชาชีพพยาบาล	4.49	0.57	มาก
12. สอดคล้องกับเอกลักษณ์ของสถาบัน	4.39	0.66	มาก
13. สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของบัณฑิต	4.38	0.63	มาก
โครงสร้างของหลักสูตร	3.96	0.44	มาก
14. การจัดหมวดวิชาต่างๆ ในโครงสร้างหลักสูตรเหมาะสม	3.94	0.68	มาก
15. ความเหมาะสมของจำนวนหน่วยกิตรวมในหลักสูตร	3.94	0.69	มาก

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างโดยภาพรวมที่มีต่อ
หลักสูตรด้านบริบท (ต่อ)

รายการ	\bar{X}	SD	แปลผล
16. ความเหมาะสมของจำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาศึกษาทั่วไป	3.91	0.66	มาก
17. ความเหมาะสมของจำนวนหน่วยกิตกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์	3.76	0.70	มาก
18. ความเหมาะสมของจำนวนหน่วยกิตกลุ่มวิชาภาษาศาสตร์	3.78	0.79	มาก
19. ความเหมาะสมของจำนวนหน่วยกิตกลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์	3.82	0.70	มาก
20. ความเหมาะสมของจำนวนหน่วยกิตกลุ่มวิชาพื้นฐานวิชาชีพ	4.17	0.62	มาก
21. ความเหมาะสมของจำนวนหน่วยกิตกลุ่มวิชาชีพ	4.21	0.63	มาก
22. ความเหมาะสมของจำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเลือกเสรี	3.85	0.74	มาก
23. ความเหมาะสมของจำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาทหาร	3.86	0.77	มาก
24. การจัดเรียงรายวิชามีความเหมาะสมกับชั้นปีที่ศึกษา	3.89	0.71	มาก
25. รายวิชาเลือกเสรีที่กำหนดไว้เป็นประโยชน์ และตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและสังคม	3.78	0.81	มาก
26. กำหนดรายวิชาเหมาะสมกับความจำเป็น ในการนำไปใช้วิชาชีพ/การปฏิบัติงาน	4.19	0.59	มาก
27. โครงสร้างหลักสูตรสามารถผลิตผู้เรียนที่มีคุณลักษณะ ตรงตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.21	0.52	มาก
เนื้อหาวิชาของหลักสูตร/คำอธิบายรายวิชา	4.01	0.47	มาก
28. เนื้อหาวิชาที่กำหนดสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	4.14	0.60	มาก
29. เนื้อหาวิชาในแต่ละรายวิชาเหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิต	4.03	0.69	มาก
30. เนื้อหาวิชาในแต่ละรายวิชาที่น่าสนใจ	3.97	0.68	มาก
31. เนื้อหาวิชาในแต่ละรายวิชามีความทันสมัย	3.84	0.67	มาก
32. เนื้อหาวิชาเหมาะสมกับเวลาเรียน	3.75	0.79	มาก
33. ความยากง่ายของเนื้อหาวิชาเหมาะสม	4.04	0.60	มาก
34. เนื้อหาวิชามีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน	3.87	0.67	มาก
35. เนื้อหาวิชานำไปใช้ในการประกอบวิชาชีพพยาบาล	4.31	0.63	มาก
36. เนื้อหาวิชามีความสอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงาน ได้แก่ กองทัพเรือ กรมแพทย์ทหารเรือ และหน่วยงานที่ใช้บัณฑิต	4.16	0.62	มาก
รวม	4.07	0.39	มาก

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นที่มีต่อหลักสูตรด้านปัจจัยเบื้องต้น

3.1 ความพร้อมและความเหมาะสมของอาจารย์และนักเรียนพยาบาล

กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อบัณฑิตปัจจัยเบื้องต้น ด้านอาจารย์และนักเรียนพยาบาลโดยรวมว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.09$, $SD = 0.37$) ด้านอาจารย์ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ ข้อ 1. มีคุณวุฒิและประสบการณ์ในรายวิชาที่สอน ($\bar{X} = 4.53$, $SD = 0.51$) รองลงมา ได้แก่ ข้อ 2. มีเจตคติที่ดีต่อการสอน ($\bar{X} = 4.43$, $SD = 0.54$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อ 10. มีจำนวนเพียงพอกับการฝึก/การนิเทศภาคปฏิบัติ ($\bar{X} = 3.73$, $SD = 0.87$) ด้านนักเรียนพยาบาล ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ ข้อ 31. มีความเสียสละ อดทน ($\bar{X} = 4.41$, $SD = 0.60$) รองลงมา ได้แก่ ข้อ 2. มีระเบียบวินัย ($\bar{X} = 4.40$, $SD = 0.61$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อ 20. มีทักษะในการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษ ($\bar{X} = 3.41$, $SD = 0.78$)

3.2 ความเพียงพอ คุณภาพ และความสะดวกในการใช้สิ่งสนับสนุนการเรียนการสอน

กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อบัณฑิตปัจจัยเบื้องต้นด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนการสอน โดยภาพรวมด้านความเพียงพออยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.51$, $SD = 0.97$) ด้านคุณภาพอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.59$, $SD = 0.57$) และด้านความสะดวกอยู่ในระดับมากเช่นกัน ($\bar{X} = 3.67$, $SD = 0.64$) อาคารสถานที่ มีความเพียงพออยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.49$, $SD = 0.66$) มีคุณภาพอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.54$, $SD = 0.62$) และมีความสะดวกอยู่ในระดับมากเช่นกัน ($\bar{X} = 3.72$, $SD = 0.74$) สถานที่ฝึกปฏิบัติงานและยานพาหนะ มีความเพียงพออยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$, $SD = 0.65$) มีคุณภาพอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$, $SD = 0.66$) และมีความสะดวกอยู่ในระดับมากเช่นกัน ($\bar{X} = 4.04$, $SD = 0.66$) ตำรา วารสาร สื่อ โสตและวัสดุอุปกรณ์ มีความเพียงพออยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.42$, $SD = 0.66$) มีคุณภาพอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52$, $SD = 0.65$) และมีความสะดวกอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$, $SD = 0.69$)

กลุ่มตัวอย่างมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อหลักสูตรด้านปัจจัยเบื้องต้น ในเรื่องของตำรา วารสาร สื่อ โสตและวัสดุอุปกรณ์ ว่ามีไม่เพียงพอ บางส่วนชำรุด และสัญญาณอินเทอร์เน็ตค่อนข้างช้า ดังนี้

“อยากให้เพิ่มเติมเกี่ยวกับหนังสือเรียนให้มีความทันสมัยและละเอียดเพิ่มมากขึ้น เพราะหนังสือบางเล่ม เนื้อหาไม่ละเอียดและไม่ทันสมัย”

“Internet ช้ามาก”

“ควรปรับปรุงในเรื่อง โสตทัศนอุปกรณ์มีปัญหาในการใช้งาน อายุการใช้งานเป็นเวลานาน สื่อการเรียนบางอย่างหรืออุปกรณ์ช่วยสอนต่างๆ บางครั้งยังไม่เพียงพอ ไม่พร้อมใช้งานเท่าที่ควร”

“หุ่นจำลองยังมีคุณภาพและจำนวนไม่เพียงพอ เช่น หุ่นฝึกทำคลอดเก่า จำนวนน้อย”

ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นที่มีต่อหลักสูตรด้านกระบวนการ

กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อหลักสูตรด้านกระบวนการโดยรวมว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$, $SD = 0.40$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ ด้านการวัดและประเมินผล ($\bar{X} = 4.21$, $SD = 0.50$) รองลงมา ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.16$, $SD = 0.41$) และด้านการบริหารและบริการหลักสูตร ($\bar{X} = 4.05$, $SD = 0.42$) ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร ข้อที่มีค่าเฉลี่ย

สูงที่สุด ได้แก่ ข้อ 2. อาจารย์มีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อวางแผน ติดตาม และทบทวนการดำเนินงาน หลักสูตร ($\bar{X} = 4.21$, $SD = 0.61$) และ ข้อ 10. มีการพัฒนาศักยภาพอาจารย์ประจำในด้านหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการวัดประเมินผล ($\bar{X} = 4.21$, $SD = 0.59$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อ 7. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรมีความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.89$, $SD = 0.61$) **ด้านการจัดการเรียน การสอน** ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ ข้อ 15. มีการบอกรัตถุประสงค์และแนวทางการเรียนการสอนอย่าง ชัดเจน ($\bar{X} = 4.52$, $SD = 0.60$) รองลงมา ได้แก่ ข้อ 14. มีการปฐมนิเทศก่อนสอนในทุกรายวิชา ($\bar{X} = 4.44$, $SD = 0.62$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อ 29. ความเพียงพอของอาจารย์พยาบาลกับการ สอนภาคปฏิบัติ ($\bar{X} = 3.75$, $SD = 0.78$) **ด้านการวัดและประเมินผล** ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ ข้อ 39. มาตรฐานและคุณภาพของระบบการวัดประเมินผล ($\bar{X} = 4.31$, $SD = 0.62$) และ ข้อ 40. การวัดและ ประเมินผลมีความยุติธรรม ($\bar{X} = 4.31$, $SD = 0.65$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อ 42. ข้อสอบ มีคุณภาพดี ชัดเจน ($\bar{X} = 4.06$, $SD = 0.65$)

กลุ่มตัวอย่างให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อหลักสูตรด้านกระบวนการว่า ในการจัดการเรียนการสอน มีบางวิชาซ้ำซ้อนกัน และควรแจ้งตารางการเรียนให้นักเรียนทราบล่วงหน้าก่อนเปิดภาคเรียนเพื่อเตรียม ความพร้อม และควรแจ้งผลการเรียนให้เร็วขึ้น ดังนี้

“ในการเรียนวิชาเวชศาสตร์ทางทะเลชั้นปีที่ 3 บางเนื้อหาที่ซ้ำกับวิชาทหารและสาธารณสุข”

“ควรมีตารางการจัดการเรียนการสอน ให้นักเรียนทราบล่วงหน้าก่อนเปิดภาคเรียน เพื่อให้เตรียม ความพร้อมก่อนเปิดภาค”

“บางวิชาวัดและประเมินผลไม่ชัดเจน และผลการสอบออกช้า”

ส่วนที่ 5 ความคิดเห็นที่มีต่อหลักสูตรด้านผลผลิต

5.1 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา

ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาโดยรวมอยู่ใน ระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$, $SD = 0.41$) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ ด้านคุณลักษณะทางทหาร ($\bar{X} = 4.51$, $SD = 0.44$) รองลงมา ได้แก่ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ($\bar{X} = 4.35$, $SD = 0.44$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และ การใช้เทคโนโลยี ($\bar{X} = 3.93$, $SD = 0.51$) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา **ด้านคุณธรรม จริยธรรม** อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$, $SD = 0.44$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ ข้อ 3. เคารพในคุณค่า และศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ($\bar{X} = 4.52$, $SD = 0.54$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อ 7. ส่งเสริม ให้ผู้ป่วย/ผู้ให้บริการได้รับรู้ และเข้าใจสิทธิของตนเพื่อปกป้องสิทธิของตนเองที่จะถูกละเมิด ($\bar{X} = 4.14$, $SD = 0.66$) **ด้านความรู้** อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$, $SD = 0.52$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มี ค่าเฉลี่ยสูงที่สุดได้แก่ ข้อ 8. มีความรู้ความเข้าใจในสาระสำคัญของกระบวนการพยาบาลและการนำไปใช้ ($\bar{X} = 4.11$, $SD = 0.61$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อ 11. มีความรู้ ความเข้าใจในศาสตร์ทางเวชศาสตร์ ทางทะเลที่เกี่ยวข้องกับการพยาบาลสาธารณสุขและอุบัติเหตุทางน้ำ การพยาบาลความดันบรรยากาศสูงและ การบริการทางการแพทย์สนับสนุนปฏิบัติการทางการทหาร ($\bar{X} = 3.86$, $SD = 0.74$) **ด้านทักษะทางปัญญา**

อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00, SD = 0.53$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ ข้อ 13. ยอมรับคำแนะนำ ข้อเสนอแนะ คำวิพากษ์วิจารณ์ได้ และพร้อมปรับปรุงแก้ไข ($\bar{X} = 4.32, SD = 0.54$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อ 16. สามารถใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ทางการวิจัยและนวัตกรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหา ($\bar{X} = 3.87, SD = 0.70$) **ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล** อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19, SD = 0.52$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ ข้อ 22. มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ($\bar{X} = 4.38, SD = 0.57$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อ 20. มีภาวะผู้นำ กล้าแสดงออก/ผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดี ในองค์กรในสถานการณ์ที่หลากหลายและสถานการณ์เฉพาะหน้า ($\bar{X} = 3.98, SD = 0.57$) **ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี** อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93, SD = 0.51$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ ข้อ 25. สื่อสารภาษาไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.15, SD = 0.59$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อ 26. สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการติดต่อสื่อสาร ($\bar{X} = 3.63, SD = 0.50$) **ด้านทักษะการปฏิบัติเชิงวิชาชีพ** อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16, SD = 0.53$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ ข้อ 30. ปฏิบัติการพยาบาลด้วยความเมตตา กรุณา และเอื้ออาทรโดยยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม กฎหมาย และสิทธิของผู้ป่วย ($\bar{X} = 4.37, SD = 0.61$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อ 28. ปฏิบัติทักษะการพยาบาลอย่างเป็นองค์รวมโดยประยุกต์ใช้ศาสตร์และศิลปะทางการพยาบาล รวมทั้งใช้กระบวนการพยาบาล หลักฐานเชิงประจักษ์และการสื่อสารเชิงบำบัดในการพยาบาลบุคคล ครอบครัวและชุมชน ($\bar{X} = 4.01, SD = 0.64$) **ด้านคุณลักษณะทางทหาร** อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51, SD = 0.44$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ ข้อ 40. จงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และยึดมั่นในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ($\bar{X} = 4.72, SD = 0.49$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อ 42. มีสุขภาพจิตที่ดี ($\bar{X} = 4.34, SD = 0.70$)

กลุ่มตัวอย่างมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาว่า บัณฑิตควรมีการพัฒนาในเรื่องทักษะทางการพยาบาลต่างๆ ให้มีความชำนาญมากขึ้น รวมทั้งทักษะการสื่อสาร ความคิดสร้างสรรค์และการกล้าแสดงความคิดเห็นเชิงวิชาการ ดังนี้

“ควรเพิ่มทักษะการพยาบาลผู้ป่วย ได้แก่ การเจาะเลือด การให้สารน้ำ การเขียนบันทึกทางการพยาบาล”

“ควรพัฒนาทักษะในการติดต่อสื่อสาร กล้าแสดงความคิดเห็นมากกว่านี้”

“พัฒนาการคิดเชิงสร้างสรรค์”

“ยังขาดการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องอย่างเป็นระบบ การจัดการปัญหาต่างๆ ทักษะความรู้ในการปฏิบัติงานเฉพาะทางยังขาดความชำนาญและความคล่องแคล่วในการปฏิบัติงาน”

“มีการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจเทคโนโลยีสารสนเทศทางการพยาบาลดี มนุษยสัมพันธ์ดี ยังขาดความมั่นใจในการทำงาน ขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องกระบวนการพยาบาล ความรู้เฉพาะทาง ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่”

“มีวินัย เสียสละ ตรงต่อเวลา ปฏิบัติตามข้อแนะนำได้ดี ควรพัฒนาทักษะด้านการพยาบาลและความรู้ในหน่วยงาน”

5.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

นักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 4 ที่สำเร็จการศึกษาปีการศึกษา 2558 มีเกรดเฉลี่ยสะสมอยู่ระหว่าง 3.00 - 3.49 มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 57.89 รองลงมา มีเกรดเฉลี่ยสะสมอยู่ระหว่าง 2.50 - 2.99 คิดเป็นร้อยละ 38.60 และเกรดเฉลี่ยสะสมอยู่ระหว่าง 3.50 - 4.00 คิดเป็นร้อยละ 3.51 บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2557 มีเกรดเฉลี่ยสะสมอยู่ระหว่าง 3.00 - 3.49 มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 53.57 รองลงมา มีเกรดเฉลี่ยสะสมอยู่ระหว่าง 2.50 - 2.99 คิดเป็นร้อยละ 44.64 และเกรดเฉลี่ยสะสมอยู่ระหว่าง 3.50 - 4.00 คิดเป็นร้อยละ 1.79

การอภิปรายผลการวิจัย

1. การประเมินบริบทของหลักสูตร

จากผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อหลักสูตรด้านบริบททั้งโดยรวม รายด้าน และรายข้อว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก อธิบายได้ว่า ในกระบวนการพัฒนาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตของวิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ นั้น ได้มีการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานที่มีผลต่อการพัฒนาหลักสูตรในด้านต่างๆ ได้แก่ ผลการประเมินหลักสูตรและการติดตามคุณภาพบัณฑิตที่ผ่านมา การวิเคราะห์ความต้องการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะผู้ใช้บัณฑิต ความต้องการทางสังคมและสุขภาพ ตลอดจนนโยบายและมาตรฐานการศึกษาพยาบาล แนวโน้มทางวิชาการและวิชาชีพ รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงของข้อกำหนด กฎหมายและมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง มีความต้องการผลิตบัณฑิตพยาบาลศาสตร์ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะในการพยาบาลเวชศาสตร์ทางทะเลและอุบัติภัยทางน้ำ มีจำนวนชั่วโมงการเรียนการสอนและการฝึกปฏิบัติเป็นไปตามเกณฑ์การประกันคุณภาพของสถาบัน มีการจัดการศึกษาเป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2548 และข้อกำหนดและแนวทางการจัดการศึกษาหมวดวิชาศึกษาทั่วไปสำหรับหลักสูตรระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดล⁷ สอดคล้องกับ สังต์ อุทรานันท์⁸ ที่กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรจำเป็นต้องคำนึงถึงข้อมูลทางสังคมและวัฒนธรรมที่เป็นปัจจุบันและอนาคตอยู่เสมอ จึงจะทำให้หลักสูตรมีความสอดคล้องกับสภาพปัจจุบันของสังคม รวมทั้งสามารถแก้ปัญหาและสนองความต้องการของสังคมในอนาคตได้อย่างแท้จริง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จรรยา กองจินดา และประกาย จิโรจน์กุล⁹ ที่พบว่า วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความสอดคล้องกับปรัชญาของหลักสูตร สภาพปัญหาความต้องการของสังคมและตลาดแรงงาน สภาพความต้องการทางวิชาการและวิชาชีพ ครอบคลุมด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัยและทักษะพิสัย

2. การประเมินปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตร

2.1 ปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรด้านอาจารย์และนักเรียนพยาบาล

จากผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อปัจจัยเบื้องต้นด้านอาจารย์และนักเรียนพยาบาล โดยรวมว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากอาจารย์พยาบาลของวิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือได้รับการพัฒนาทั้งคุณวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาโทและปริญญาเอก รวมทั้งมีประสบการณ์การสอน

ตามเกณฑ์ของสภาการพยาบาล และการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์³ ได้กล่าวว่า ครูผู้สอนมีบทบาทในการร่วมพัฒนาหลักสูตร จัดการเรียนรู้ ครูในยุคปฏิรูปการศึกษาในศตวรรษที่ 21 จะต้องปรับเปลี่ยนจากการเป็นผู้สอนมาเป็นผู้อำนวยความสะดวกต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยการชี้แนวทางการนำความรู้จากแหล่งต่างๆ มาใช้ประโยชน์ เช่น บอกแหล่งที่มาของข้อมูลให้ผู้เรียนที่สนใจสามารถสืบค้นได้ จากซีดีรอมหรือจากอินเทอร์เน็ต เป็นต้น ผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรีย์ แสงรุ่งศรี¹⁰ พบว่า อาจารย์ผู้สอนมีการเตรียมตนเอง มีเกณฑ์ในการพิจารณาจัดอาจารย์เข้าสอน อาจารย์ผู้สอนมีการปรับหลักสูตร จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรและสอนเสริม

จากผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อปัจจัยเบื้องต้นด้านนักเรียนพยาบาลโดยรวมว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากวิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือได้กำหนดคุณสมบัติของผู้เข้าศึกษาว่าต้องสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ แผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ มีสุขภาพสมบูรณ์ รูปร่างลักษณะท่าทางและขนาดของร่างกายเหมาะสมต่อการรับราชการทหารและประกอบวิชาชีพพยาบาลตามระเบียบการคัดเลือกบุคคลเข้ารับการศึกษาศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และมีคุณสมบัติเฉพาะตามที่กองทัพเรือกำหนด และต้องผ่านการคัดเลือกจากความสามารถทางวิชาการ การทดสอบสุขภาพจิต การสอบสัมภาษณ์ และการตรวจสุขภาพ สอดคล้องกับแผนพัฒนาการพยาบาลและการผดุงครรภ์แห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550-2559 แผนงานที่ 7 การพัฒนานักศึกษาสาขาการพยาบาลและการผดุงครรภ์ แนวทางการดำเนินงาน ข้อ 2 สถาบันการศึกษาพยาบาลปรับปรุงระบบการคัดเลือกนักศึกษาให้มีประสิทธิภาพและหลากหลาย ให้ได้นักศึกษาที่มีทั้งความรู้ คุณธรรม และพร้อมที่จะเป็นพยาบาลที่ดีในอนาคต พร้อมทำงานได้ทั้งในสถานบริการสุขภาพทุกระดับและชุมชน¹¹ แต่จากการที่นักเรียนพยาบาลได้รับการประเมินว่า มีทักษะในการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2551 นั้น นักเรียนพยาบาลเรียนภาษาอังกฤษเพียง 9 หน่วยกิต โดยเรียนในชั้นปีที่ 1 จำนวน 2 วิชา ชั้นปีที่ 2 และ 3 ชั้นปีละ 1 วิชา และในชั้นปีที่ 4 ไม่มีเรียนภาษาอังกฤษ ประกอบกับไม่มีวิชาเลือกเสรีเกี่ยวกับภาษาอังกฤษหรือภาษาอาเซียน⁷ จึงทำให้นักเรียนพยาบาลได้รับการประเมินเกี่ยวกับทักษะภาษาอังกฤษอยู่ในระดับปานกลาง

2.2 ปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนการสอน

กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อปัจจัยเบื้องต้นด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนการสอนโดยภาพรวมทั้งด้านความเพียงพอ ด้านคุณภาพ และด้านความสะดวกอยู่ในระดับมาก อธิบายได้ว่า วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ ได้มีการดำเนินการบริหารหลักสูตรในปัจจัยด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้อย่างมีความพร้อมทั้งทางกายภาพ อุปกรณ์ เทคโนโลยี และการให้บริการ โดยมีการแต่งตั้งอาจารย์ของภาควิชาที่รับผิดชอบการจัดการเรียนการสอน และอาจารย์ประจำกองการศึกษา เป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้อย่างมีความพร้อมใช้ เพียงพอ มีการกำหนดการบำรุงรักษา และประเมินผลการดำเนินงาน ตามที่กำหนดไว้ในคู่มือปฏิบัติการห้องวิทยาศาสตร์ ห้องปฏิบัติการพยาบาล ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ และห้องสมุด รวมทั้งมีหน้าที่ในการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ วางระบบการใช้งาน และการปรับปรุงบริการโดยคำนึงถึงประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา

โดยพิจารณาจากการสอบถามความต้องการของผู้เรียนหรือภาคีวิชา ร่วมกับนำผลการประเมินการใช้ สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ในปีการศึกษาที่ผ่านมา มาเป็นข้อมูลในการวางแผนการดำเนินงานพัฒนา และกำหนด งบประมาณของแผนปฏิบัติการประจำปีต่อไป ซึ่งชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์³ กล่าวถึงสื่อการเรียนรู้ว่า เป็นเครื่องมือ ส่งเสริมสนับสนุนการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเข้าถึงความรู้ ทักษะกระบวนการ และคุณลักษณะ ตามมาตรฐานของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่การที่กลุ่มตัวอย่างประเมินในเรื่องความเพียงพอ ของสถานที่ ตำรา วารสาร สื่อ โสตและวัสดุอุปกรณ์ ว่าอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ วิทยาลัย พยาบาลกองทัพเรือ ไม่มีโรงอาหารสำหรับให้นักเรียนพยาบาลรับประทานอาหารเป็นสัดส่วน และหุนจำลอง สำหรับฝึกปฏิบัติการพยาบาลนั้น ค่อนข้างมีราคาแพง ต้องใช้งบประมาณจำนวนมากในการจัดซื้อ ประกอบกับ งบประมาณในการจัดหาไม่มีความจำกัด จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างประเมินความเพียงพอของสถานที่ ตำรา วารสาร สื่อ โสตและวัสดุอุปกรณ์ อยู่ในระดับปานกลาง

3. การประเมินกระบวนการของหลักสูตร

ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก อธิบายได้ว่า วิทยาลัยพยาบาล กองทัพเรือดำเนินงานด้านการบริหารหลักสูตร โดยตรวจสอบแผนและผลการจัดการเรียนการสอนแต่ละ ภาคการศึกษา จัดการประชุมเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในคลินิกร่วมกับแหล่งฝึก ดำเนินการพัฒนาอาจารย์ให้มีความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรและการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง จัดการศึกษาดูงาน ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อเพิ่มพูนความรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ เกี่ยวกับการเรียนการสอน ซึ่งสังจิต อุทรานันท์⁸ ได้กล่าวว่า การใช้หลักสูตรมี 3 งานหลักที่สำคัญ โดย งานบริหารและบริการหลักสูตรเป็นงานหนึ่งที่มีขอบเขตของงาน คือ งานเตรียมบุคลากรผู้ใช้หลักสูตร การ จัดครูเข้าสอนตามหลักสูตรโดยการประชุมอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อชี้แจงให้เข้าใจในหลักสูตรที่ถูกต้องก่อน เปิดภาคเรียน การบริหารและบริการวัสดุหลักสูตร ได้แก่ เอกสารหลักสูตร สื่อการเรียนการสอน และ เครื่องมือวัดและประเมินผล และการบริการหลักสูตรภายในโรงเรียน ได้แก่ การจัดสิ่งอำนวยความสะดวก ให้แก่ผู้สอน เช่น การให้บริการห้องเรียนเฉพาะวิชา ห้องสมุด เป็นต้น

ด้านการจัดการเรียนการสอน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากวิทยาลัยพยาบาล กองทัพเรือมีการกำกับกระบวนการเรียนการสอน โดยผู้สอนจัดทำแผนการสอนก่อนดำเนินการสอนเสนอต่อ หัวหน้าภาควิชา และนำมาสอนตามแผนการสอน โดยมีผู้ประเมินคุณภาพการสอนของอาจารย์ ประกอบด้วย นักศึกษา ผู้บังคับบัญชา และเพื่อนอาจารย์ นอกจากนั้นในทุกรายวิชาที่มีอาจารย์ผู้รับผิดชอบวิชาที่คอย ให้อำนวยให้การจัดการเรียนการสอนในรายวิชานั้นให้บรรลุวัตถุประสงค์การจัดการเรียนการสอน ซึ่งวิทยาลัย พยาบาลกองทัพเรือกำหนดแนวปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนสำหรับผู้สอน และผู้รับผิดชอบวิชา รวมทั้ง เผยแพร่เอกสารหลักสูตรให้กับอาจารย์และนักเรียนพยาบาลในรูปแบบคู่มือครูและคู่มือนักเรียนในทุกปี การศึกษา ซึ่งรุจิร ภูสาระ และจันทรานี สงวนนา¹² ได้ให้ข้อเสนอแนะการดำเนินการเรียนการสอนตาม หลักสูตรไว้ว่า ควรมีการจัดชั้นเรียนซึ่งมีหลายแบบ เช่น จัดกลุ่มผู้เรียนเป็นชั้น จัดกลุ่มตามความสามารถ หรือตามความสนใจ เป็นต้น การจัดครูผู้สอน การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียน การสอน และการวัดประเมินผลการเรียนการสอน

ด้านการวัดและประเมินผล มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากวิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือมีระบบและกลไกการตรวจสอบการประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษา โดยอาจารย์ผู้รับผิดชอบวิชาเสนอผลการประเมินการเรียนรู้ของนักศึกษาต่อคณะกรรมการบริหารและพัฒนาหลักสูตร มีการตรวจสอบความถูกต้องของการประเมินตามแผนการประเมินผลการเรียนรู้ การให้คะแนนและการตัดเกรด โดยการวัดและประเมินผลเป็นไปตามระเบียบคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ระเบียบกองทัพเรือว่าด้วยการศึกษา และระเบียบกรมยุทธศึกษาทหารเรือ สอดคล้องกับกาญจนา คุณารักษ์¹³ ที่ได้สรุปองค์ประกอบของหลักสูตรไว้ 4 ประการ คือ จุดประสงค์ เนื้อหา วิธีการสอนและการดำเนินการ และการประเมินผล ซึ่งแต่ละองค์ประกอบมีความสัมพันธ์กัน การประเมินผลหลักสูตรเป็นการประเมินเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน โดยประเมินว่าผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณลักษณะตามจุดประสงค์ของหลักสูตรหรือไม่ โดยใช้จุดประสงค์เป็นแนวทางหรือเป็นเกณฑ์ในการประเมิน

4. การประเมินผลผลิตของหลักสูตร

ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก-มากที่สุด อธิบายได้ว่า วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือมีแผนงาน โครงการ/กิจกรรมพัฒนานักเรียนพยาบาลทั้งในหลักสูตรและนอกหลักสูตรที่ครอบคลุมทุกด้าน ทั้งด้านสติปัญญา ด้านร่างกาย ด้านจิตใจ และด้านคุณลักษณะทางทหาร สามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 23 การจัดการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษาในเรื่องความรู้และทักษะเกี่ยวกับตนเองและความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลยั่งยืน ด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทย และการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา ด้านคณิตศาสตร์และด้านภาษา เน้นการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง และด้านการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข¹⁴

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. วางแผนปรับแนวทางการจัดการเรียนการสอนให้อาจารย์พยาบาลเพียงพอ ทั้งในส่วนของรายวิชาที่มีภาคทดลองและภาคปฏิบัติ
2. ควรมีกิจกรรมเพื่อเตรียมความพร้อมทั้งความรู้และทักษะที่จำเป็นในการศึกษาทางการพยาบาล ก่อนเปิดการศึกษา เช่น ทักษะการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษ และจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้กับนักเรียนพยาบาล เพื่อส่งเสริมและปลูกฝังภาวะผู้นำ การกล้าแสดงออก คุณธรรม จริยธรรม การแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ในสถานการณ์ที่หลากหลายและสถานการณ์เฉพาะหน้า รวมทั้งการส่งเสริมให้มีสุขภาพจิตที่ดี

3. ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาปัจจัยนำเข้าต่างๆ ทั้งด้านอาจารย์ผู้สอน แหล่งฝึก ห้องสมุด ควรมีให้เพียงพอต่อความต้องการของผู้เรียน และเป็นไปตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา

4. ส่งเสริมให้อาจารย์และนักเรียนพยาบาลมีความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักในความสำคัญของศาสตร์ทางเวชศาสตร์ทางทะเลที่เกี่ยวข้องกับการพยาบาลสาธารณสุขและอุบัติเหตุทางน้ำ การพยาบาลความดันบรรยากาศสูงและการบริการทางการแพทย์สนับสนุนปฏิบัติการทางการทหาร ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของสถาบัน ในรูปแบบของกิจกรรมในหลักสูตรและนอกหลักสูตร การประชุมเชิงปฏิบัติการ หรือการอบรม เป็นต้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยประเมินหลักสูตรอย่างต่อเนื่องในระยะเวลาต่างกัน ทั้งก่อนนำหลักสูตรไปใช้ การประเมินระหว่างดำเนินการใช้หลักสูตร และการประเมินหลังนำหลักสูตรไปใช้หรือการประเมินทั้งระบบ เพื่อนำผลการวิจัยมาปรับปรุงการจัดการศึกษา และลดปัญหาอันเนื่องมาจากข้อบกพร่องของหลักสูตรที่อาจมีหลายปัจจัยสาเหตุ ในระยะเวลาที่ต่างกัน

2. ควรมีการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ร่วมงานของบัณฑิตเพิ่มเติม เพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงคุณภาพบัณฑิต

เอกสารอ้างอิง

1. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องแนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2558. [อินเทอร์เน็ต]. [เข้าถึงเมื่อ 20 เมษายน 2559]. แหล่งที่มา: www.mua.go.th/users/bhes/front_home/.../management%20criterion%20_58.PDF.
2. สภาการพยาบาล. พระราชบัญญัติวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ พ.ศ. 2528 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550 พร้อมด้วยกฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศกระทรวงสาธารณสุขและข้อบังคับ ระเบียบและประกาศสภาการพยาบาล. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: จุฑาทอง; 2557.
3. ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. การพัฒนาหลักสูตร: ทฤษฎีสู่การปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: วีพริ้นท์ (1991); 2557.
4. Stufflebeam DL. The CIPP Model for Evaluation. In Kellaghan T, Stufflebeam DL, editors. International Handbook of Educational Evaluation. Dordrecht: Kluwer Academic Publishers; 2003. p. 31-62.
5. ฉันทนา ปลั่งเจริญ. การประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2545 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุพรรณบุรี. [ปริญญาบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน]. มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี; 2556.

6. อุทัยวรรณ พงษ์บริบูรณ์. การประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ของวิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก. [วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน]. มหาวิทยาลัยรามคำแหง; 2542.
7. วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ. หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2551. กรุงเทพมหานคร: วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ กองการศึกษา กรมแพทย์ทหารเรือ; 2551.
8. สงัด อุทรานันท์. ทฤษฎีหลักสูตร. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย; 2532.
9. จรรยา กองจินดา, ประกาย จิโรจน์กุล. วิจัยประเมินผลหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2550 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต. วารสารวิจัย มสส. สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ 2554;7(3):37-58.
10. สุรีย์ แสงรุ่งศรี. การใช้หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต พุทธศักราช 2545 ในวิทยาลัยพยาบาลสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข. [วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขานิติศาสตร์ศึกษาและพัฒนาหลักสูตร]. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2547.
11. สภาการพยาบาล. แผนพัฒนาการพยาบาลและการผดุงครรภ์แห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550-2559. กรุงเทพมหานคร: ศิริยอดการพิมพ์; 2550.
12. รุจิรี ภูสาระ, จันทราณี สงวนนา. การบริหารหลักสูตรในสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร: บิ๊คพอยด์; 2545.
13. กาญจนา คุณารักษ์. พื้นฐานการพัฒนาหลักสูตร เล่ม 1. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร; 2543.
14. คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. [อินเทอร์เน็ต]. [เข้าถึงเมื่อ 20 เมษายน 2559]. แหล่งที่มา: <http://person.mwit.ac.th/01-statutes/NationalEducation.pdf>.